



Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенці (Польща)
Університет економіки в Братиславі (Словаччина)

V Міжнародна науково-практична конференція

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

Збірник тез доповідей



11-12 квітня 2023 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 10 від 26 квітня 2023 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачєво, 11-12 квітня 2023 р.). – Мукачєво: МДУ, 2023. – 195 с.

Відповідальний за випуск: ХАУСТОВА Ксенія – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Технічний редактор: ПУГАЧЕВСЬКА Катерина – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

У збірнику тез за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

©Мукачівський державний університет, 2023

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

BORZENKO O. IS TOKENIZATION OF ASSETS NECESSARY IN UKRAINE?	10
BURLAY T. SOCIETAL CONSEQUENCES OF MODERN HYBRID WARFARE: THE RESEARCH RELEVANCE FOR THE UKRAINIAN CASE	12
DZUNKOVSKA K. EXPORT PROMOTION IN CONDITIONS OF DESTABILIZATION OF GLOBAL TRADE REGULATION	14
БЄЛОВ О.В. ПРОГНОЗУВАННЯ ДИНАМІКИ ВИРОБНИЧОГО ЕКСПОРТУ ФРН	16
ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ В.А., ТОВТ Т.Й. ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	18
КРИЧЕВСЬКА Т.О. БАНКРУТСТВО SILICON VALLEY BANK: ЛОКАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ	21
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ТУРОК Я.М. СТІЙКІ ТА ЕФЕКТИВНІ ЛАНЦЮГИ ПОСТАЧАНЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	24
МОСКВІНА О.Д. УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	26
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., МАРТИН А.В. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	29
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., ФЕКЕТЕ Є.В. МІГРАЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ЗАГРОЗИ	31
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., РУСИН О.П. ОСОБЛИВОСТІ РЕЛОКАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	33
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., ЯКУБИШИН Є.М. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ	34
РОДІН В.С. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ БІОЕТАНОЛУ В УКРАЇНІ ЗА УМОВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ, ПРОДОВОЛЬЧОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	36
РОСОЛА У.В., ГНІДИН Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТУВАННЯ В ДОРОГОЦІННІ МЕТАЛИ	39
РОСОЛА У.В., КУЧЕРЯВА Д.В. РОЛЬ ДЕРЖАВИ У РЕГУЛЮВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	41
СНІГОВА О.Ю. ЩОДО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ВЛАСНІСТЮ У ПРОМИСЛОВІЙ СФЕРІ: ОЦІНКА ДОСЯГНЕНЬ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСТУПУ В ЄС	43
ТРУШКІНА Н.В. СУТНІСТЬ МЕТОДОЛОГІЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: ДОСВІД ФРАНЦІЇ ТА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ	46
ЧЕРЕП А.В., ВОРОНКОВА В.Г. АНАЛІЗ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО КЛІМАТУ З МЕТОЮ СТВОРЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ РИЗИКІВ	49
ЧУКАЄВА І.К. МІНІМАЛЬНІ ЗАПАСИ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ – ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	51
ШОВКУН І.А. ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ: РОЛЬ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	53

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 29.03.2023). — Назва з екрана.
2. Національний банк України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 29.03.2023). — Назва з екрана.

УДК 342.7

К.Й. ПУГАЧЕВСЬКА

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

А.В. МАРТИН

здобувач ОС «Магістр»
спеціальності 073 «Менеджмент»,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах безпосереднього воєнного зіткнення інформація є стратегічним інструментом перемоги. Якісна державна інформаційна політика здатна посприяти тактичним, оперативним і стратегічним перемогам. В час, коли джерелом інформації і лідером суспільної думки може стати практично кожен, поширювана інформація не завжди може відповідати потребам, які диктуються захистом національної безпеки.

В сучасних воєнних реаліях важлива роль інформації як інструменту протистояння. Інформація дозволяє вигравати у війні шляхом формування і розпалювання внутрішніх протиріч. Така тактика є характерною для війн нового формату - гібридних, де безпосередньо військовий фактор є лише однією зі складових цілого.

Реалії нецивілізованих атак російської федерації вимагають активних дій щодо забезпечення національної безпеки України. Аналіз існуючих та потенційних інформаційних загроз національній безпеці та протидія цим загрозам потребують негайної реакції, виходячи з нових викликів, спричинених війною. Гостроти проблематиці інформаційної безпеки додає спроможність ворога маніпулювати інформацією, прописувати власні наративи, відповідно, впливати на свідомість людей та формувати зручний для себе інформаційний простір. З іншого боку, сучасні технічні можливості дозволяють практично зразу слідкувати за розвитком воєнних дій і, відповідно, викривати злочинні дії агресора.

У 2021 р. прийнята нова Стратегія інформаційної безпеки[2], в якій дається визначення поняттю «інформаційна безпека України» як складової частини національної безпеки України, стану захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу, інших життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, за якого належним чином забезпечуються конституційні права і свободи людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації, доступ до достовірної та об'єктивної інформації, існування ефективної системи захисту і протидії нанесенню шкоди через поширення негативних інформаційних впливів, у тому числі скоординоване поширення недостовірної інформації, деструктивної пропаганди, інших інформаційних операцій, несанкціоноване розповсюдження, використання й порушення цілісності інформації з обмеженим доступом.

Слово «загроза» в інформаційній безпеці означає, що будь-хто або будь-що підпадає під небезпеку будь-яких негативних впливів у сфері інформаційної діяльності. Загрози можуть бути внутрішніми, спричиненими суб'єктом інформаційних відносин через недостатню кваліфікованість, розуміння процесів і наслідків чи злочинним умислом, так і зовнішнім. Загрози включають в себе впливи, до яких можна віднести хакерство і бездіяльність уповноважених органів щодо виявлення та реакції на загрози; помилки у стратегії політичного курсу щодо системи прийняття законів та їх реалізації; рівень інформаційної культури суспільства соціально-економічний стан суспільства та держави

З моменту оголошення воєнного стану, приймаються зміни до нормативно правових актів з врахуванням реалій війни. Вони стосуються врегулювання деяких аспектів інформаційних правовідносин щодо:

- заборони поширювати певну інформацію, враховуючи її суспільнонебезпечний характер;
- врегулювання важливих моментів щодо технічного фіксування інформації в умовах воєнного стану;
- встановлення чи посилення відповідальності за поширення певної інформації;
- врегулювання процесуальних дій щодо вилучення інформаційних даних [1].

Сьогоднішні воєнні реалії чітко демонструють, що інформація є зброєю «масового ураження». Тому необхідно створити ефективний механізм, який би забезпечив державну інформаційну безпеку і дотримання прав людини та водночас дозволив би людям не відчувати ефекту посягань на свободи та демократію. Найбільша цінність українців полягає у їх розумінні та сприйнятті понять свобода і справедливість.

Для побудови ефективної системи інформаційної безпеки важливо покласти в його основу три логічні складові механізму цієї системи [2]:

- 1) технічна – тобто створення і функціонування всіх необхідних технічних складових систем;
- 2) політична – державна політика повинна бути спрямована на забезпечення інформаційної безпеки;
- 3) правова – оформлення всіх пов'язаних елементів у якісні нормативно-правові акти.

Основою сучасної інформаційної безпеки є цілісність даних, доступність інформації, конфіденційність та достовірність. Інформаційна безпека містить в собі не тільки нормативно-правову та політичну складову, але також інституційну сферу, що передбачає діяльність органів, які її забезпечують, а також використання програмно-технічних засобів. В умовах воєнного стану реалізація єдиної інформаційної політики є пріоритетним питанням національної безпеки.

Таким чином, формування інформаційної безпеки в умовах війни є комплексною технічною та політико-правовою діяльністю уповноважених органів, спрямованою на захист держави, суспільства і людини. У воєнний час захист інформаційної безпеки держави є пріоритетним оскільки безпосередньо від нього залежить безпека суспільства і людини.

Список використаних джерел:

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 березня 2022 року «Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану»: Указ Президента України від 19 березня 2022 року № 152/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/152/2022>
2. Стратегія інформаційної безпеки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#n14> (дата звернення 20.04.2022)

3. Левченко О. В. Концептуальні основи формування системи забезпечення інформаційної безпеки // Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України. Харків : ХНУПС, 2018. № 1 (30). С. 7-12.

УДК 338.22

К.Й. ПУГАЧЕВСЬКА

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

С.В. ФЕКЕТЕ

здобувач ОС «Молодший бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

МІГРАЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ЗАГРОЗИ

За останні роки одним з найважливіших питань є міграційна криза в Україні. Адже, зменшення соціально-демографічних показників, трудової сили є одним важливих питань економічного та політичного рівня життя в країні. Зазначимо, що важливим моментом є дослідження проблеми міграційної кризи в Україні, визначення основних причин виникнення та загрози, які на сьогоднішній день постають в країні, а також пошук можливих способів їх попередження та мінімізацію.

Наразі для України дуже гостро актуалізується питання міграційної кризи, що набуває значних масштабів не тільки через пошук інших умов життя, а й у зв'язку повномасштабного воєнного вторгнення Російської Федерації на територію України у 2022 році, що мало наслідки збільшення міграційних процесів в країні.

Отже, перш за все підкреслимо, що міграційна криза характеризується як гуманітарна катастрофа, яка викликана масовим напливом мігрантів у Європейські та інші країни з охоплених війною територій.

Міграція населення являє собою переміщення окремої групи людей, незалежно від віку, статті, кількості людей, які пов'язані зі зміною місця проживання, що безпосередньо викликає глобальні проблеми та розглядається не тільки як фізичне переміщення людей з одної країни в іншу, а й являється складним загальним процесом, який стосується соціально-економічної сторони, культурного та політичного життя суспільства, де міграція виступає об'єктом міжнародного регулювання. Виходячи з цього, мігрант – це людина, яка проживає на території іншої країни більше одного року, незалежно від міграції і методів міграції [1].

Аналізуючи міграційну кризу в Україні, можемо сказати, що перші масштабні міграційні процеси в Україні почались ще у 2014-2015 роках, коли почався збройний конфлікт на Східній території нашої країни та Криму. У той період спостерігалось постійне збільшення кількості вимушених переселенців з Донецької області та Криму, і все це ще супроводжувалось гострою політичною та економічною кризою в країні. Почалось зростання трудової міграції громадян України закордон. Згідно офіційних даних Міграційної служби України, у період 2014-2015 рр. кількість осіб, які змінили місце проживання складало 500 осіб, де більшість осіб, які були вимушені покинути територію України для більш спокійного способу життя були з Донецької області [2]. Також, як ми вже вище зазначили, міграційна криза впливає не лише на демографічні процеси в країні, а й на трудові та економічні ресурси.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>